

กฤตย์ตีวัฒน์ ฉัตรทอง. (2553). *การพัฒนารูปแบบการป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชนนาชะอัง จังหวัดชุมพร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชุชม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ภาคบงกช, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี.

วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทของปัญหาการป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชน และ 2) เพื่อแสวงหาและพัฒนา รูปแบบการป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชนที่สอดคล้องกับสภาพการณ์และสาเหตุที่แท้จริง ในพื้นที่หมู่ที่ 8 ตำบลนาชะอังซึ่งมีกลุ่มเครือข่ายสุขภาพในชุมชน จำนวน 20 คน ได้รับการพัฒนาโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การระดมความคิด การอภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา และการบรรยาย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการประเมินดัชนีชี้วัดลูกน้ำยุงลาย

ผลการวิจัยพบว่า

การพัฒนา รูปแบบการป้องกัน โรคไข้เลือดออกในชุมชนมีกระบวนการปฏิบัติงาน 9 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการก่อนการวิจัยโดยการเตรียมผู้ช่วยวิจัย การคัดเลือกชุมชนและเครือข่ายสุขภาพในชุมชนและการศึกษาบริบทของชุมชน 2) การศึกษาดูงานในพื้นที่ที่มีการดำเนินงานป้องกัน ไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้เรื่อง ไข้เลือดออกกลุ่มเครือข่ายสุขภาพในชุมชน การวิเคราะห์สวอท และการพัฒนา รูปแบบ เพื่อให้เกิดแผนงาน โครงการด้วยเทคนิคเอไอซี 4) การพัฒนาเครือข่ายสุขภาพในชุมชน ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสร้างเจตคติในการทำงาน 5) การจัดกิจกรรมโครงการสร้างกระแส เผยแพร่ความรู้การควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก และโครงการณรงค์กำจัดต้นเหตุของการเกิดโรคไข้เลือดออก 6) การประเมินผลโครงการ 7) การปรับปรุงแผนและกำหนดกิจกรรมการประกวดบ้าน 8) การจัดกิจกรรมการประกวดบ้าน และ 9) การประเมินผลการพัฒนา รูปแบบการป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเครือข่ายแกนนำสุขภาพในชุมชน เกิดการมีส่วนร่วมและการประสานการทำงานของผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเครือข่ายสุขภาพในชุมชน ในการร่วมกันวางแผน แก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน ส่งผลให้เกิดพลังในชุมชนที่สามารถร่วมกันป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชนได้ต่อไป

Krittiwat Chadthong. (2010). *The Development of Dengue Hemorrhagic Fever - Prevention Model in Nacha-ung Community, Chumphon Province*. Dissertation, Ph.D. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Oraphin ChooChom, Asst. Prof. Dr. Chantana Pakbongkoch . Asst. Prof. Dr. Omduean Soadmanee.

The aims of this participatory action research were to 1) investigate the problem of prevention of Dengue Hemorrhagic Fever epidemic in community, 2) explore the strategies and develop a model for anti-Dengue Hemorrhagic Fever in accordance with actual circumstances and cause. The method was employed observation, In-depth interview, focus group and evaluation index of mosquito larvae. 20 participations of the health network group in Nacha-ung community were undertook workshops, training, brainstorming, group discussion, case study, and description techniques.

The results were as follows :

The model for anti-Dengue Hemorrhagic Fever required nine procedures. There are included 1) preparation research assistant, selection of the study site and connection network in the community, and investigation of the geographical context of the study community; 2) visiting the communication where they have operated an efficient and sustainable anti-Dengue Hemorrhagic Fever model; 3) setting up a workshop to develop knowledge about Dengue Hemorrhagic Fever for the health network group in the community, conducting SWOT analysis, and model development to plan and activities by AIC technique approach; 4) developing a health network in the community to build strong teamwork relating to development model; 5) organizing health education program with regard to Dengue Hemorrhagic Fever which includes root causes of the problem; 6) project evaluation and plan and activities revisions; 7) activities to motivate the community to practice what they learn by scheduling and award program for health homes; 8) conducting the healthy homes award; and 9) final evaluation and development of Dengue Hemorrhagic Fever - prevention model

The result of this study could lead the development of a potential health network group at the community level and formation of a co-operation between community leaders, health care providers, and health network groups. Thus, they can work hand in hand in order to effective plan and solve problems of the community.